

Sag C-40/20**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

23. april 2020

Forelæggende ret:

Consiglio di Stato (Italien)

Afgørelse af:

30. januar 2020

Appellanter:

AQ

BO

CP

Indstævnte:

Presidenza del Consiglio dei Ministri

Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca – MIUR

Università degli studi di Perugia

Hovedsagens genstand

Appeller iværksat ved Consiglio di Stato (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) til prøvelse af den dom, hvormed Tribunale Amministrativo Regionale per l'Umbria (den regionale forvaltningsdomstol for Umbrien, herefter »TAR Umbria«) forkastede appellanternes søgsmål med påstand om annullation af dels notater fra Università di Perugia om afslag på deres anmodning om iværksættelse af procedurer med henblik på fastansættelse ved det nævnte universitet, dels cirkulære nr. 3/2017 fra Ministro per la semplificazione e la pubblica amministrazione (ministeren for forenkling og offentlig forvaltning) herom samt om anerkendelse af, at appellanterne har ret til at opnå tidsubegrænset ansættelse

som forskere og til at blive genstand for vurdering i medfør af artikel 24, stk. 5, i lov nr. 240/2010 med henblik på fastansættelse som assisterende professor.

Genstand og retsgrundlag for anmodningen om præjudiciel afgørelse

Spørgsmålet om, hvorvidt artikel 24, stk. 5 og 6, i lov nr. 240 af 30. december 2010 er forenelige med § 4 i rammeaftalen vedrørende tidsbegrænset ansættelse, der er knyttet som bilag til direktiv 1999/70/EF, sammenholdt med artikel 20 og 21 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, også i lyset af ækvivalensprincippet og effektivitetsprincippet.

Præjudicielt spørgsmål

Er § 4 i den rammeaftale, der er knyttet som bilag til Rådets direktiv 1999/70/EF af 28. juni 1999 om rammeaftalen vedrørende tidsbegrænset ansættelse, der er indgået af EFS, UNICE og CEEP, som har overskriften »Princippet om ikke-diskrimination«, sammenholdt med artikel 20 og 21 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, samt i lyset af ækvivalensprincippet og effektivitetsprincippet, til hinder for en national lovgivning, og navnlig [artikel] 24, stk. 5 og 6, i lov nr. 240/2010, hvorefter dels forskere med tidsbegrænset ansættelse som omhandlet i artikel 24, stk. 3, litra b), som har opnået den nationale videnskabelige kvalificering i medfør af samme lovs artikel 16, dels forskere med tidsbegrænset ansættelse, som ligeledes har opnået den nævnte kvalificering, har henholdsvis retten til og muligheden (gennemført ved tildeling af specifikke ressourcer) for at blive – de førstnævnte ved udløbet af de respektive ansættelseskontrakter, de sidstnævnte indtil den 31. december 2021 – genstand for en specifik vurdering med henblik på fastansættelse som assisterende professor, hvorimod forskere med tidsbegrænset ansættelse som omhandlet i artikel 24, stk. 3, litra a), som har opnået den nationale videnskabelige kvalificering, ikke anerkendes en tilsvarende ret eller mulighed, selv om alle de nævnte kategorier af arbejdstagere uden sondring udfører identiske arbejdsopgaver?

Anførte EU-retlige forskrifter

Som beskrevet i detaljer i den tidligere forelæggelsesafgørelse truffet i den samme hovedsag, hvortil der henvises, anføres følgende EU-retlige forskrifter:

Artikel 155 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Rådets direktiv 1999/70/EF af 28. juni 1999 om rammeaftalen vedrørende tidsbegrænset ansættelse, der er indgået af EFS, UNICE og CEEP (herefter »direktiv 1999/70«); især §§ 4 og 5 i den rammeaftale, der er knyttet som bilag til direktivet, samt 3., 14. og 15. betragtning til direktivet.

Kommissionens henstilling af 11. marts 2005 om et europæisk charter for forskere og en adfærdskodeks for ansættelse af forskere (2005/251/EF).

Anførte nationale forskrifter

Som beskrevet i detaljer i den tidligere forelæggelsesafgørelse [C-40/20] afsagt i den samme hovedsag, hvortil der henvises, anføres følgende nationale forskrifter:

Legge del 30 dicembre 2010, n. 240, »Norme in materia di organizzazione delle università, di personale accademico e reclutamento, nonché delega al Governo per incentivare la qualità e l'efficienza del sistema universitario« (lov nr. 240 af 30.12.2010, »Bestemmelser vedrørende organisering af universiteter, universitetspersonale og rekruttering samt delegation til regeringen med henblik på at forbedre universitetssystemets kvalitet og effektivitet«, herefter »lov nr. 240/2010«); især artikel 24, stk. 1-3, 5 og 6.

Decreto legislativo del 25 maggio 2017, n. 75, »Modifiche e integrazioni al decreto legislativo 30 marzo 2001, n. 165 [...]« (lovdekret nr. 75 af 25.5.2017, »Ændringer og suppleringer af lovdekret nr. 165 af 30.3.2001 [...]«, herefter »lovdekret nr. 75/2017«); især artikel 20.

Decreto legislativo del 30 marzo 2001, n. 165, Testo unico organico sul lavoro subordinato alle dipendenze delle amministrazioni pubbliche (lovdekret nr. 165 af 30.3.2001, »Fastsættelse af almindelige regler vedrørende ansættelsesforholdene i den offentlige forvaltning«, herefter »lovdekret nr. 165/2001«); især artikel 3, stk. 2, og artikel 36, i den affattelse, som trådte i kraft den 22. juni 2017.

Decreto legislativo del 15 giugno 2015, n. 81, »Disciplina organica dei contratti di lavoro e revisione della normativa in tema di mansioni [...]« (lovdekret nr. 81 af 15.6.2015. »Systematisk regulering af ansættelseskontrakter og ændring af lovgivningen om arbejdsmæssige forpligtelser [...], herefter »lovdekret nr. 81/2015«), som gennemfører direktiv 1999/70/EF i den nationale retsorden; især artikel 19, i den affattelse, der finder anvendelse i den foreliggende sag, inden ændringen ved lovdekret nr. 87/2018, og artikel 29, stk. 2, litra d), som trådte i kraft den 12. august 2018.

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne i hovedsagen

- 1 Efter offentliggørelsen af den tidligere forelæggelsesafgørelse afsagt i den samme hovedsag – hvortil der henvises hvad angår redegørelsen for de faktiske omstændigheder – har en række erhvervsmæssige sammenslutninger og fagforeninger, navnlig ANIEF – Associazione Professionale e Sindacale, Federazione Lavoratori della Conoscenza – CGIL og CIPUR – Coordinamento Intersedi Professori Universitari di Ruolo, interveneret i de tre tvister til støtte for

appellanternes påstande og anmodet om tilladelse til at indtræde i sagen ved Domstolen.

- 2 Endvidere har appellerne indgivet et nyt indlæg, hvori de har gjort gældende, at der foreligger et yderligere fælles anbringende til støtte for deres tre appeller til prøvelse af dommen afsagt af TAR Umbria.

De væsentligste argumenter, der anføres af hovedsagens parter

- 3 Med det nævnte yderligere anbringende har appellerne påberåbt sig tilsidesættelsen af § 4 i den rammeaftale, der er knyttet som bilag til direktiv 1999/70, og af det deri fastlagte princip om ikke-diskrimination, fordi de har opnået den nationale videnskabelige kvalificering på andet trin med henblik på fastansættelse som assisterende professor i henhold til artikel 24, stk. 5 og 6, i lov nr. 240/2010.

Kort fremstilling af begrundelsen for forelæggelsen

- 4 Først og fremmest har den forelæggende ret henvist til dom af 25. oktober 2018, Sciotto (C-331/17), hvori Domstolen fastslog, at »den i hovedsagen omhandlede nationale lovgivning, [...] idet den ikke i noget tilfælde inden for sektoren for opera- og koncerthusfonde tillader ændring af tidsbegrænsede ansættelseskontrakter til en tidsbegrænset kontrakt, [kan] medføre forskelsbehandling mellem arbejdstagere med tidsbegrænset ansættelse inden for den nævnte sektor og arbejdstagere med tidsbegrænset ansættelse inden for andre sektorer, idet disse sidstnævnte efter ændring af deres ansættelseskontrakt i tilfælde af en tilsidesættelse af reglerne for indgåelse af tidsbegrænsede ansættelseskontrakter kan overgå til at blive sammenlignelige fastansatte som omhandlet i rammeaftalens § 4, stk. 1«.
- 5 Den forelæggende ret har også anført dom af 20. juni 2019, Ustariz Aróstegui (C-72/18), hvori Domstolen bemærkede, at i henhold til dens praksis »kræver begrebet »objektive forhold«, at den konstaterede ulige behandling er begrundet i, at der foreligger præcise og konkrete omstændigheder, der kendetegner det ansættelsesvilkår, der er tale om, i den særlige sammenhæng, det indgår i, og på grundlag af objektive og gennemsigtige kriterier for at efterprøve, om denne ulige behandling rent faktisk opfylder et reelt behov, er egnet til at nå det forfulgte formål og er nødvendig herfor. Disse omstændigheder kan bl.a. opstå på grund af den særlige art opgaver, med henblik på hvis udførelse tidsbegrænsede ansættelseskontrakter er indgået, samt de hermed forbundne kendetegn eller i givet fald på grund af en medlemsstats forfølgelse af et lovligt socialpolitisk formål«, og på denne baggrund fastslog, at »rammeaftalens § 4, stk. 1, skal fortolkes således, at den er til hinder for en national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, hvorefter et løntillæg er forbeholdt undervisere, der er ansat inden for rammerne af et tidsbegrænset ansættelsesforhold som fastansatte tjenestemænd, og ikke indrømmes bl.a. undervisere, der er kontraktansatte på

forvaltningsretligt grundlag med tidsbegrænset ansættelse, hvis tilbagelæggelse af en bestemt tjenesteperiode udgør den eneste betingelse for indrømmelse af dette tillæg«.

- 6 I appellanternes tilfælde fandt den angivelige forskelsbehandling sted med hensyn til arbejdstagere inden for samme sektor, nemlig universitetsforskere.
- 7 Den forelæggende ret har anført, at de tre i lovgivningen fastsatte kategorier af universitetsforskere – dvs. forskere med ansættelseskontrakt af den i artikel 24, stk. 3, litra a), i lov nr. 240/2010 fastsatte type (herefter »type A forskere«); forskere med ansættelseskontrakt af den i artikel 24, stk. 3, litra b), i lov nr. 240/2010 fastsatte type (herefter »type B forskere«); og forskere med tidsbegrænset ansættelseskontrakt – udfører identiske arbejdsopgaver (undervisning, undervisningsstøttende aktiviteter, studentservice, forskning osv.).
- 8 Selv om type A forskere udfører samme arbejdsopgaver og har bestået en udvælgelsesprøve med samme grad af vanskelighed og selektivitet som forskere tilhørende de to andre kategorier, kan de imidlertid ikke opnå adgang til karrieren som assisterende professor på andet trin, hvortil kun de to andre kategorier af forskere gives adgang i medfør af artikel 24, stk. 5 og 6, i lov nr. 240/2010. Den forelæggende ret har også præciseret, at den i sidstnævnte stk. 6 fastsatte procedure kun kan iværksættes indtil den 31. december 2021 i kraft af forlængelsen fastsat i artikel 5, stk. 1, litra b), i lovdekret nr. 126 af 29. oktober 2019.
- 9 Ved udløbet af de respektive ansættelseskontrakter mister type A forskere, selv om de har opnået den nationale videnskabelige kvalificering og forlængelsen med to år efter positiv vurdering af udført aktivitet, således deres ansættelse uden rimelig og uden ikke diskriminerende begrundelse.
- 10 Den omhandlede angivelige forskelsbehandling er endvidere blevet forværret som følge af de ved ministerielt dekret nr. 364/2019 indførte ekstraordinære planer for rekruttering af assisterende professorer, idet disse nye karrieremuligheder er forbeholdt forskere med tidsbegrænset ansættelse, som har opnået den nationale videnskabelige kvalificering.
- 11 I lyset af ovenstående har den forelæggende ret besluttet at stille ovenstående yderligere præjudicielle spørgsmål i tillæg til dem, der blev formuleret i den tidligere forelæggelsesafgørelse truffet af den samme ret i den samme hovedsag.